

Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskolas audzināšanas darba prioritātes un programma

I Vispārīgie jautājumi

1. Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskolas audzināšanas programmai ir trīs prioritātes - izglītojamā pilsoniskā audzināšana, cilvēka apzināšanās pasaulē un darbs, kā dzīves nepieciešamība. Šīs prioritātes savukārt ietver skolēnu līdzdalību valsts un dzīves prasmju attīstībā, personīgās karjeras izaugsmē, vecāku (ģimenes) nozīmīgo lomu sadarbībā ar skolu, dažādu institūciju un sabiedrības atbalstu skolēniem un izglītības kvalitatīvi jaunas pieejas nostiprināšanai, kurā vienlaicīgi ar izglītības apguvi pastāv skolēna ieinteresētība savas dzīves veidošanā. Klases audzinātājs vistiešāk veic audzināšanas darbību, sniedz atbalstu savas audzināmās klases skolēniem, sadarbībā ar skolēnu vecākiem, skolas pedagogiem un atbalsta personālu, un valsts un/vai pašvaldību atbildīgām institūcijām, risina ar skolēnu personības veidošanu un attīstību saistītus jautājumus, vienlaicīgi rūpējoties par pedagoģiski un psiholoģiski labvēlīgu klases vidi un saliedētu klases kolektīvu.

2. Audzināšanas darba programma ir skolas reglamentējošs dokuments, kas nosaka audzināšanas darba mērķus un uzdevumus. Programmai ir ieteikuma raksturs. Sastādīts balstoties uz Valsts izglītības un satura centra izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs”.

Programmas mērķis:

Klases stundu mērķtiecīga plānošana un īstenošana, attīstot skolēniem dzīves prasmes un veidojot viņos attieksmi pret sevi, ģimeni, klasi, skolu, vidi, darbu, kultūru, sabiedrību, valsti.

3. Programma pamatojas uz normatīvajiem aktiem, kas reglamentē audzināšanas darbības īstenošanu:

- 3.1. Izglītības likumu;
- 3.2. Bērnu tiesību aizsardzības likumu;
- 3.3. ANO Konvenciju par bērnu tiesībām;

3.4. Ministru kabineta 15.07.2016. noteikumiem Nr. 480 Izglītojamo audzināšanas vadlīnijas un informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvērtēšanas kārtība”, kas izdoti saskaņā ar Izglītības likuma 14. panta 38.un 39. punktu.

3.5. Valsts izglītības satura centra prioritāriem virzieniem audzināšanas darbam.

3.6. Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskolas prioritātēm, mērķiem un uzdevumiem audzināšanas darbā.

II Audzināšanas mērķis, uzdevumi un izkopjamie tikumi

4. Audzināšanas mērķis ir nodrošināt iespēju katram izglītojamajam kļūt par krietnu cilvēku, tikumisku, rīcībspējīgu un atbildīgu personību sabiedrībā, veicināt izglītojamā izpratni par vērtībām un tikumiem, sekmējot to praktizēšanu, bagātināt kultūrvēsturisko pieredzi, stiprināt piederību un lojalitāti Latvijas valstij un tās Satversmei.

5. Audzināšanas kā attieksmju veidošanās uzdevumi ir veicināt izglītojamo:

5.1. spēju brīvi un patstāvīgi domāt, attīstot kritisko domāšanu, morālo spriestspēju un sekmējot atbildīgu rīcību;

5.2. sevis apzināšanos, savas gribas audzināšanu, pašpilnveidi un pozitīvu pašvērtējumu, pašaudzināšanu mūža garumā; brīvību kā iespēju realizēt savus centienus un mērķus, neierobežojot citu personu pamattiesības, tajā skaitā brīvību;

5.3. pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām, sekmēt to ievērošanu;

5.4. cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, veselību veicinošu un drošu paradumu izkopšanu;

5.5. orientāciju uz ģimeni, laulību, paaudžu vienotības apzināšanu vērtību saglabāšanā, tautas ataudzē un valsts attīstībā;

5.6. piederību Latvijas, Eiropas un pasaules kultūrtelpai, izpratni par vispārcilvēciskajām un kristīgajām vērtībām, latvisko dzīvesziņu, kultūras mantojumu, tradīcijām un to saglabāšanu, līdzdalību kultūras mantojuma un tradīciju pārnēsē un latviskās kultūrtelpas attīstībā mūsdienās;

5.7. mērķtiecību uz darbu kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu un labklājības avotu;

5.8. nacionālās identitātes veidošanos, valstiskuma apziņu, lojalitāti Latvijas valstij, tās Satversmei un patriotismu;

5.9. sadarbību izglītošanās procesā un ārpus tā, pilsonisko līdzdalību demokrātiskas sabiedrības nostiprināšanā;

5.10. atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību un ilgtspēju.

6. Audzināšanas uzdevumi attieksmes veidošanai ir veicināt izglītojamo:

6.1. spēju brīvi un patstāvīgi domāt, attīstot kritisko domāšanu, morālo spriestspēju un sekmējot atbildīgu rīcību;

6.2. sevis apzināšanos, pašizziņu, gribas audzināšanu, pašpilnveidi un pozitīvu pašvērtējumu, pašaudzināšanu;

6.3. brīvību kā iespēju īstenot savus centienus un mērķus, neierobežojot citu personu pamattiesības, tajā skaitā brīvību;

6.4. pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām un sekmēt to ievērošanu;

6.5. cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, veselību veicinošu un drošu paradumu izkopšanu;

6.6. orientāciju uz ģimeni, laulību, paaudžu vienotības apzināšanos vērtību saglabāšanā, tautas ataudzē un valsts attīstībā;

6.7. piederību Latvijas, Eiropas un pasaules kultūrtelpai, izpratni par vispārcilvēciskajām un kristīgajām vērtībām, latvisko dzīvesziņu, kultūras mantojumu, tradīcijām un to saglabāšanu, līdzdalību kultūras mantojuma un tradīciju pārnēsē un latviskās kultūrtelpas attīstībā mūsdienās;

6.8. mērķtiecīgu attieksmi pret darbu kā personības pašrealizācijas un eksistences līdzekļu iegūšanas veidu un labklājības avotu;

6.9. nacionālās identitātes un valstiskuma apziņu, lojalitāti Latvijas valstij, Satversmei un patriotismu;

6.10. sadarbību izglītošanās procesā un ārpus tā, pilsonisko līdzdalību demokrātiskas sabiedrības nostiprināšanā;

6.11. atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību un ilgtspēju.

7. Audzināšanas procesā būtiskākie izkopjamie un praktizējamie tikumi (indivīda brīvas domāšanas un rīcības izpausmes) ir:

7.1. atbildība - griba un spēja paredzēt savas izvēles un rīcības sekas un rīkoties, respektējot cita cilvēka cieņu un brīvību;

7.2. centība - čaklums, uzcītība, rūpība un griba jebkuru darbu veikt pēc iespējas mērķtiecīgāk, kvalitatīvāk un produktīvāk;

7.3. drosme - izlēmība, baiļu pārvarēšana, rakstura stingrība, situācijas novērtēšana un cieņpilna rīcība, uzņēmība, centieni pēc taisnīgā un labā;

7.4. godīgums - uzticamība, patiesums, vārdu un darbu saskaņa;

7.5. gudrība - māka izmantot zināšanas labā veicināšanai savā un sabiedrības dzīvē;

7.6. laipnība – pieklājība un atsaucība pret citiem;

7.7. līdzietība - attīstīta empātija, vēlme iejusties otra pārdzīvojumos un aktīvs atbalsts;

7.8. mērenība - rīcības un uzskatu līdzsvarotība, spēja nošķirt saprātīgas vēlmes no nesaprātīgām un atteikties no nevajadzīgā; atturēšanās no tā, kas traucē personas attīstību;

7.9. savaldība - pašregulācija, uzvedības un emociju izpausmju kontrole un vadība, respektējot savu un cita cilvēka cieņu un brīvību;

7.10. solidaritāte - savstarpējs atbalsts un rīcības saskaņotība, rūpes par savu, citu un kopīgu labumu, demokrātisks dialogs ar citiem;

7.11. taisnīgums - godprātīga lemsšana, cilvēktiesību un citu saprātīgu interešu un morāles normu ievērošana;

7.12. tolerance - iecietība, vēlme izprast atšķirīgo (piemēram, cilvēka ārējo izskatu, veselības stāvokli, uzvedību, viedokli, ticību, paražas).

Programmā tiek piedāvātas klases stundās izmantojamās metodes un paņēmieni. Klases audzinātājam kopā ar skolēniem ieteicams izvēlēties atbilstošāko variantu un radoši veidot klases stundas. Klases audzinātājs attīsta šādas skolēnu kompetences:

- pašattīstības kompetenci (spēju izprast pašam sevi, virzīt savu attīstību),
- sociālo kompetenci (prasmi analizēt sociālos procesus, prasmi iekļauties sabiedrībā, risināt konfliktus, veidot sadarbības un saziņas prasmes u.c.),

- ētisko kompetenci (spēju apzināties vērtības un veidot kritisku attieksmi, pārdomātus spriedumus par sevi un citiem),
- eksistenciālo kompetenci (satiksmes drošība, darbība ekstremālās situācijās, veselīgs dzīvesveids u.c.),
- kultūras kompetenci (spēju izprast un pārmantot kultūrvēsturisko pieredzi).

III Audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošana Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskolā

Audzināšanas process ir vienots, pēctecīgs, nepārtraukts un daudzveidīgs. Vērtības un tikumus izkopj pedagogiem un izglītojamajiem praktizējot tikumus un pilnveidojot savu vērtību sistēmu.

8. Izglītojamo audzināšanu īsteno:

8.1. mācību stundās, klases audzinātāja stundā, ārpusstundu nodarbībās, starpbrīžos, interešu izglītības programmās, dažādos skolas organizētajos pasākumos un projektos, ikdienas sadzīves situācijās;

8.2. pievēršot uzmanību skolēnu sociāli emocionālajai audzināšanai - savstarpējo attiecību kultūrai, konfliktu risināšanai, vardarbības mazināšanai, iecietības veicināšanai, savu pienākumu un tiesību ievērošanai, pamatvērtību popularizēšanai (klases stundas, diskusijas, pieredzes apmaiņa, lomu spēles, tikšanās ar speciālistiem, labdarības akcijas);

8.3. atbalstot skolēnu pašpārvaldes darbību un veicinot pieredzes popularizēšanu, nodrošinot skolēnu pašpārvaldes lomu skolas dzīves jautājumu risināšanā, spēju brīvi un patstāvīgi domāt un atbildīgi rīkoties, pašdisciplīnu, izpratni par pienākumiem un tiesībām (informēšana, pasākumu organizēšana, aptaujas u.c.);

8.4. veicinot skolā interešu izglītības programmu daudzveidību un to īstenošanu atbilstoši skolēnu interesēm (interesu izglītības programmu piedāvājums, piedalīšanās skolas un ārpusskolas pasākumos, valsts skatēs un konkursos);

8.5. attīstot attieksmi pret darbu, kā personības veidošanās veidu, organizējot pasākumus karjeras izglītības īstenošanā (Karjeras izglītības stundas, Ēnu dienas, klases stundas, atvērto durvju dienas, konsultācijas, anketēšana, ekskursijas, tikšanās ar

skolas absolventiem, augstākās izglītības skolu pārstāvjiem, vietējo uzņēmumu darbiniekiem);

8.6. attīstot izglītojamo atbildību par dabas un apkārtējās vides aizsardzību;

8.7. attīstot cieņu pret dzīvību, sevi un citiem, drošu paradumu izkopšanu, organizējot pasākumus skolēniem par drošības jautājumiem un rīcību ekstremālos apstākļos, veselīgu dzīvesveidu un atkarību profilaksi (tikšanās, praktiskas nodarbības, klases stundas, konkursi, mācību ekskursijas u.c.).

9. Pedagoģis audzināšanas mērķa un uzdevumu īstenošanā:

9.1. ir profesionāli neatkarīgs un atbildīgs par izglītības procesā izmantojamās informācijas, mācību līdzekļu, materiālu un mācību un audzināšanas metožu izvēli un to atbilstību izglītojamā audzināšanas mērķim un uzdevumiem;

9.2. ir objektīvs, lojāls Latvijas valstij un tās Satversmei, neveic aģitāciju, ievēro politisko un reliģisko neitralitāti;

9.3. ar savu rīcību un pausto viedokli nediskreditē izglītības iestādi un valsti;

9.4. pilnveido savu profesionālo kompetenci audzināšanas jautājumos ne mazāk kā sešu stundu apjomā triju gadu laikā pedagoga vispārējo kompetenču modulī.

11. Skolas vadība un skolas atbalsta personāls sniedz atbalstu klašu audzinātājiem un pedagogiem:

11.1. veicina pedagogu profesionālo pilnveidi (semināri, kursi, konferences, projekti);

11.2. organizē pasākumus pedagogu labās prakses un pieredzes apkopošanai un popularizēšanai audzināšanas darba jautājumos;

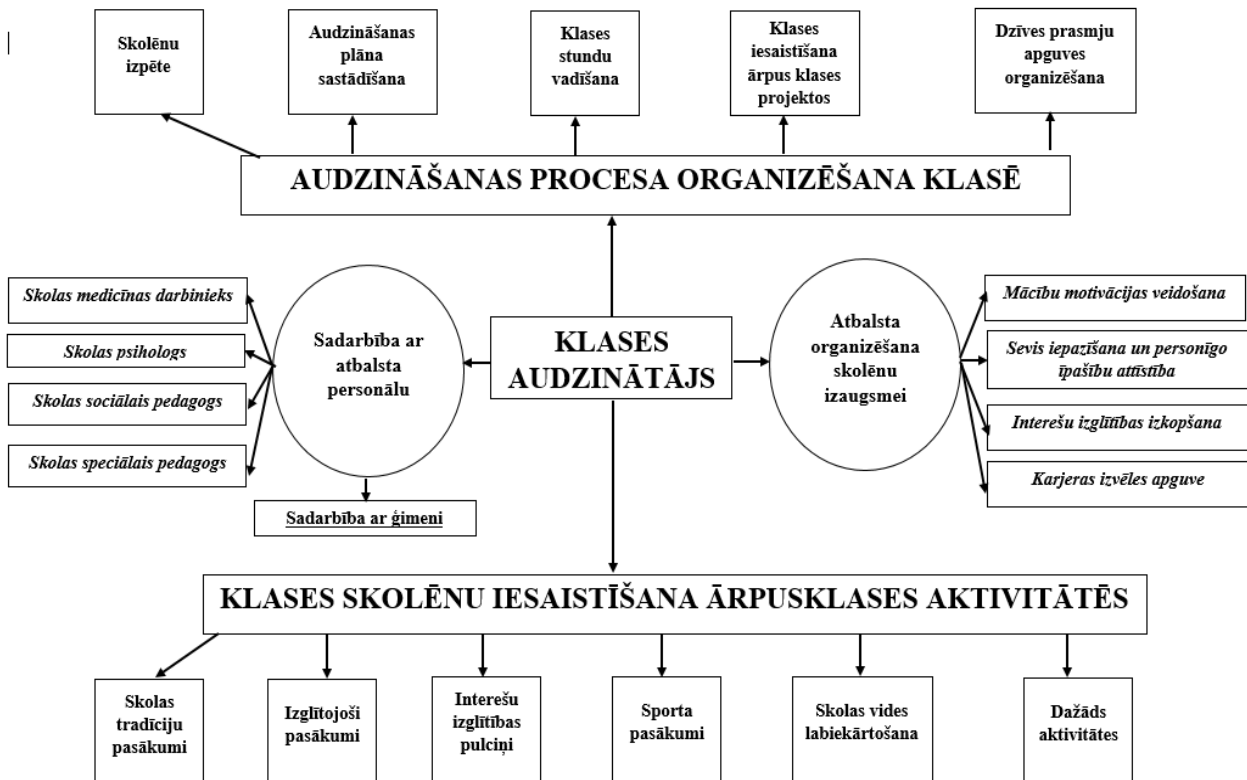
11.3. attīsta un meklē jaunas darba formas sadarbībai ar skolēnu ģimenēm: rosina skolēnus iesaistīties paaudžu sadarbības veicināšanā un sabiedrības vienotības radīšanā (radošās darbnīcas, sapulces, koncerti, konferences, vecāku vakari, ģimeņu sporta diena, vecāku vadītās darbnīcas).

11.4. veicina sadarbību ar audzināšanas darbā iesaistītajām institūcijām – bērnu tiesības aizsardzības inspekciju, valsts un pašvaldības policiju, sociālo dienestu, bāriņtiesu.

IV Rīgas Natālijas Draudziņas vidusskolas audzināšanas darba prioritātes

Pilsoniskā audzināšana	Cilvēks pasaulē	Darbs – dzīves nepieciešamība
1. Pilsoniskā apziņa. 2. Ģimene. 3. Uzvedība. Saskarsme kultūra un tikumiska audzināšana. 4. Nacionālā pašapziņa. 5. Valsts un vara. 6. Pasaules apziņa. 7. Mūsdienu sabiedrība.	1. Veselīga dzīves veida pamati. 2. Darbība ekstremālās situācijās. 3. Vides izglītība. 4. Atkarības vielas. 5. Bērnu drošība. 6. Satiksmes drošība.	1. Izglītības vērtības. 2. Arodizvēle.

V Audzināšanas darba struktūra

VI Sadarbība ar vecākiem

12. Organizē un pārrauga skolas administrācija:

- 12.1. skolas padomes sanāksmes, ne mazāk kā divas reizes gadā;
- 12.2. nākamo pirmklasnieku un vecāku tikšanās ar klases audzinātāju 2. semestrī;
- 12.3. vecāku dienas (divas reizes gadā);
- 12.4. individuālās tikšanās ar vecākiem pie administrācijas – pēc nepieciešamības;
- 12.5. skolas pasākumi (skolas perspektīvais un interešu izglītības darba plāns mācību gadam) – vecāku līdzdalība un piedalīšanās;
- 12.6. informācijas sniegšana vecākiem – e-klasē, skolas interneta vietnē, skolas sociālajās vietnēs.

13. Organizē klases audzinātājs, pārrauga skolas administrācija:

- 13.1. klases vecāku sanāksmes (ne retāk kā 2 reizes gadā, sanāksmju protokols);
- 13.2. individuālās sarunas ar vecākiem – pēc skolotāja vai vecāku iniciatīvas (ieraksts e-klasē vai individuālās sarunas);
- 13.3. konfidenciālās sarunas ar priekšmetu skolotājiem, klases audzinātāju – pēc skolotāja vai vecāka iniciatīvas;
- 13.4. informācijas sniegšana un saņemšana – individuālās sarunas, e-klasē (sekmes, uzvedība, kavējumi un cita aktuālā informācija);
- 13.5. neformālie klases pasākumi (klases mācību ekskursijas, klases vakari, tematiskās pēcpusdienas) – līdzdalība pasākumu organizēšanā un piedalīšanās tajos, izvērtēšana.

VII Klases audzināšanas darba plāns

14. Klases audzinātājs, ņemot vērā skolēnu vajadzības un skolas audzināšanas programmu, kā arī valsts izvirzītās prioritātes, izstrādā savu audzināšanas darbības plānu, kurā ietver:

- 14.1. klases stundas;
- 14.2. skolēnu izpēti;
- 14.3. skolotāju, skolēnu un vecāku sadarbību;

14.4. ārpus stundu aktivitātes.

15. Klases audzinātāju klases stundu plāns tiek veidots:

15.1. ņemot vērā klases vajadzības, klases audzinātājs izvēlas nepieciešamo stundu skaitu tematu apguvei, klases stundās izmantojamās metodes un paņēmienus;

15.2. klases stundas klases audzinātājs pēc nepieciešamības var plānot kā organizatoriskās, gatavojoties dažādiem pasākumiem;

15.3. klases stundu laikā var būt organizēti pasākumi, tikšanās visām klasēm kopā vai atsevišķām klašu grupām, kas atbilst tematiskajām grupām;

15.4. audzināšanas temati tiek aplūkoti arī vairāku mācību priekšmetu stundās, tādējādi klases audzinātājam ieteicams sadarboties ar attiecīgā mācību priekšmeta skolotāju.

VIII Tematisko grupu īstenošana pa mācību stundām

Tematisko grupu īstenošana pa mācību stundām ir ieteicams raksturs, sastādīts balstoties uz Valsts izglītības un satura centra izstrādāto metodisko līdzekli „Klases stundu programmas paraugs”.

Tēmas	Klases											
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.	11.	12.
Pilsoniskā audzināšana												
1. Pilsoniskā apziņa	5	5	4	2	4	3	4	2	3	2	2	2
2. Ģimene	6	5	2	2	1	1	2	2	1	1	3	2
3. Uzvedība. Saskarsme kultūra un tikumiska audzināšana	4	4	4	4	4	3	4	4	1	4	2	1
4. Nacionālā pašapziņa	2	2	5	4	2	4	3	4	4	2	4	3
5. Valsts un vara	1	1	1	1	2	1	4	2	1	2	2	2

6. Pasaules apziņa	1	1	1	1	1	1	1	1	1	3	1	1
7. Mūsdienu sabiedrība	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1
Cilvēks pasaulē												
1. Veselīga dzīves veida pamati	2	2	2	4	4	3	1	1	2	1	2	2
2. Darbība ekstremālās situācijās	1	1	2	2	2	1	1	2	3	3	3	2
3. Vides izglītība	1	1	1	2	2	1	1	1	1	2	2	1
4. Atkarības vielas	1	1	1	1	1	2	3	3	3	2	3	2
5. Bērnu drošība	1	1	1	2	2	2	1	1	1	1	1	1
6. Satiksmes drošība	2	3	3	2	2	2	2	2	1	1	1	1
Darbs – dzīves nepieciešamība												
1. Izglītības vērtības	1	1	1	1	1	1	1	3	2	1	1	3
2. Arodizvēle	1	1	1	1	1	2	1	1	3	1	1	3
Stundas kopā	30	30	30	30	30	28	30	30	28	27	29	27

30 (27, 28, 29) stundu atšifrējums + 5 (8, 7, 6) "brīvi izvēlētas stundas"

Metodiskie materiāli un izmantojamā literatūra atrodami Valsts izglītības satura centra mājas lapā www.visc.gov.lv